

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscrisurile nu se retrimit.
INSERATE se primesc la **ADMINISTRAȚIUNEA** în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
 În Viena: M. Dukas Nachf., Max. Augenthaler & Emerich Lesser, Heinrich Schalek, Rudolf Wessely, A. Oppelka Nachf., Anton Oppelk.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, In Hamburg: Marolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 6 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tariful și învoială.
RECLAME pe pagina a 8-a o serie 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

A N U L X I I .

GAZETA iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 8 fl., pe trei luni 5 fl.
 N-rii de *Duminecă* 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de *Duminecă* 8 franci.
 Se prenumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 80, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
 Cu două în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 139.

Brașov, Vineri-Sâmbătă 26 Iunie (8 Iulie).

1899.

Nou abonament

la

Gazeta Transilvaniei.

Cu 1 Iulie st. v. 1899

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foicei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an 12 fl.
 pe șase luni 6 „
 pe trei luni 3 „
 pe o lună 1 „

Pentru România și străinătate:

pe un an franci, 40
 pe șase luni „ 20
 pe trei luni „ 10
 pe o lună „ 3.50

Abonarea se poate face mai ușor prin *mandate postale.*

Administrațiunea.

Apărătorii „nouvei ere“.

De un timp încôce cunoscutul publicist maghiar și deputat Bartha Miklos se ocupă mult de Românii și Sașii din Transilvania și de aparițiunile nemulțumirii lor cu starea lucrurilor. Unul după altul apar în „Magyarország“ articolii fulminanți ai acestui luptător al „erei nouă“ de maghiarizare.

Cu avântul omului conștient de-a avea trecere înaintea opiniunii publice maghiare și, în ce privește politica față de naționalități, chiar și înaintea guvernărilor, Bartha îndeplinește cu mult aplomb rolul unui măiestru de scenă, care cu focul bengalic, cu proiecțiunile electrice și, alternativ, cu fulgerele și cu tunetele capitoline bine imitate, sprijinesc puternic jocul scenic al celor cari conduc ați politica națională și culturală maghiară.

Nimeni dintre diariștii unguri nu pledază ați mai cu foc pentru problemele uriașe, ce și-au propus să le rezolve marele măiestru Szell cu ajutorul său dela culte Wlassics. Mereu se adresază lor, când lăudându-i pentru priceperea și energia dovedită, când îmbărbătându-i să meargă înainte, său dându-le sfaturi cum să lucreze ca să-și potă vedea cât mai curând visul cu ochii: să vadă pe Români, Sași și pe toți ceilalți renitenți „de altă limbă“ puși la ordine și închinându-se necondiționat dinaintea acelor, pe cari doul Maghiarilor i-a făcut stăpâni peste ei.

Cea mai prospătă prestațiune diaristică a lui Bartha și-a ales ca obiect atitudinea Metropolitului Mihalyi în cunoscuta afacere a ajutorului de stat, folosind datele ce le-a adus cu privire la hotărîrea Consistoriului din Blășiș fôia bisericească de-acolo. Se bucură, că în ministrul Wlassics — care până acuma a „tolerat“, cu privire la împărțirea acelu ajutor. o stare de lucruri „periculoasă patriei“ — s'a deșteptat acum

energia propriei apărări, și se miră, ba se turbură vădând, că Metropolitul, deși a cedat ultimei presiuni a guvernului. a făcut-o totuși numai c'un cuget rezervat vrând să convôce la tómnă Sinodul, ca să se pronunțe în această cauză gravă.

Ca întotdeauna când vré să apere o cauză nedreptă, o volnică și o călcare de drept a miniștrilor față cu noi Români diaristul Bartha, ca și colegii săi maghiari, se aruncă pe seua mării politice și vorbește de preținsele planuri și aspirațiuni irredentiste, ba se avântă până la „Împăratul“ și face sgomotul, ce prin prea deasa lui repețire a început deja să devină foarte plictisitor, sgomotul, că patria este în pericol, pentru-că preoțimea noastră încă tot nu s'a lăpădat de programul Românilor.

Dér ce are politica înaltă cu cestiunea dreptului autonom al bisericeii și cu disciplina și vađa clerului ei? Ce are programul național român. ce are politica vienesă, ce are curentul federalist din Austria și ce au temerile de pretinsul irredentism valah, tot-deuna afirmat și nici-odată dovedit, cu o simplă cestiune de drept bisericesc și de ordine bisericesc?

Pe cât scim tocmai în colónele diarului „Magyarország“ s'a accentuat în timpul din urmă necesitatea de a-se păzi adevăratul liberalism și de a-se respecta cum se cuvine drepturile constituționale ale cetățenilor. Ei bine, preotul român nu este și el cetățen, și încetază el, prin aceea că a îmbrăcat haina bisericească, de a se bucura de drepturile cetățenesci? Și decă este cetățen și se bucură de drepturile cetățenesci, atunci cum n'ar puté el să ia parte la mișcările politice și cum ar puté să-și piardă dreptul în biserică, fiindcă vré să-și exerciteze și drepturile cetățenesci? Ér de cumva ar abusa de aceste drepturi, nu sunt legi pentru toți cetățenii, cari se împedec un astfel de abus și cari urmăresc pe cei ce în adevér prin faptele lor ar amenința liniștea și ordinea publică și ar agita în adevér „în modul cel mai murdar“ în contra patriei lor?

Nu e tréba Metropolitului din Blășiș și nici a unui prelat, de a face pe polițaiul său pe judecătorul în țér. Pentru acésta sunt instituite anumite organe, și căpeteniile bisericeii n'au să îngrijescă de cât de ordinea și de disciplina în biserică.

Tóte acestea le scie și trebuie să le scie și gazetarii dela „Magyarország“. Dér ei privesc în fie-care preot român, care simte cu poporul său și are curagiul opiniunii proprii, o ființă periculoasă societății și statului. Bartha afirmă chiar, că mulțime de preoți irredentiști se plimbă încă în libertate prin comunele lor, pe când locul lor ar fi în temniță. Și chiar așa să fiă, nici acésta n'ar privi pe Metropolitul lor, ci acolo sunt procurorii și tribunalele, ce tréba au?

Sciu bine, cei ce scriu astfel de

monstruosități, că nu este așa. De ce să se lege însă, ca să potă justifica cea mai sfruntată nedreptate în era mult lăudată a „legei, a dreptului și a dreptății“? Ba astăđi ei se mai pot provoca la aceea nenorocită ordonanță, prin care preoțimea noastră și a celorlalte confesiuni nemaghiare este pusă direct sub paza poliției și a spionilor guvernului.

Decă Metropolitul Mihalyi cu consistoriul s'au opus volnicilor măsurii ale ministrului Wlassics privitoare la împărțirea ajutorului de stat ordinar și estraordinar, au fost în drept și și-au împlinit numai o sântă datoriă cătră cler și biserică, și ne pare réu, că au sfinșit cu o cedare, ce nu poté fi în interesul bisericeii, deși ea a fost însoțită de o reservațiune de drept pentru viitor. E dureros, că consistorul metropolitan a lăsat să ajungă lucrurile aci și n'a solicitat votul clerului și poporului din întreaga provincie încă de pe atunci, când ministrul a cerut să i-se prezente listele și el însuși să determine persoanele, între cari să se împărțescă ajutorul din cestiune.

De se întempla acésta, în altă poziție s'ar fi aflat clerul ați față cu noile încălări ale ministrului, ér lui „Magyarország“ nu i-s'ar fi dat dat ocaziune să scrie ironic, că după amenințarea guvernului, că va împărți ajutorul prin organele sale, Metropolitul „s'a îndurat a primi ajutorul și condiționat“.

Celor dela numita fôia, în frunte cu primul lor redactor, puțin le pasă, decă ministrul Wlassics lovesce în dreptul limbei oficióse și liturgice a bisericeii cerénd chitanțe ungresci și degradéză și umilește clerul bisericeii autonome, trimiténdu-l la solgăbiréu să-i vidimeze chitanțele. Pentru ei preotul român din momentul când Wlassics îi întinde un ajutor, ce nu este o milă a acestuia, ci un drept al bisericeii, e un individ fără drept, o slugă urgisită, un sclav, de care ministrul poté dispune cum vré.

Acésta este rezultatul părerilor celor dela „Magyarország“ și tóte frazele umfiate despre lucrarea de subminare periculoasă a preoțimei române, sunt menite numai a ascunde dinaintea ochilor lumii cel mai crud și barbar atentat, ce se comite asupra libertății și demnității acestei clase de cetățeni ai statului.

Pactul. Camera ungară a primit în ședința sa dela 4 Iulie n. proiectul de lege referitor la *valută și la bancă*. A vorbit și ministrul de finanțe Ladislau *Lukacs* polemizând cu oratorii din opoziție, cari ceruseră bancă ungrescă independentă. Ministrul a făcut între altele interesanta descoperire, că în decursul tratărilor cu guvernul austriac, au fost momente, când Ungaria sta foarte aproape de a rupe în privința băncii comuniunea cu Austria și de a înființa bancă de sine stătătoare.

Din Viena se anunță următoarele: În 4 Iulie n. s'a ținut un consiliu de miniștri, presidând contele Thun. În acest consiliu ministrul președinte austriac a raportat despre celea-ce a vorbit în Budapesta cu

ministrul președinte Szell în cestiunea întroducerii legilor pactului. După informația lui „N. W. Tagblatt“, monitorul oficial austriac și cel ungar vor publica deja în cursul săptămănei viitoare legile sancționate, respective ordonanțele împăratesci referitoare la pact.

Din Bucovina. Lunt în 3 Iulie v. s'a ținut în Cernăuți o *ședință a deputaților români* sub conducerea d-lui Arch. *Calinescu*. „Patria“ este informată, că discuțiunea a durat până târziu noaptea și a fost foarte agitată. Hotărârile, ce s'au luat, se sânt în secret. Se comunică însă totuși, că d-l *Lupul* a depus conducerea partidului național și în locul d-sale s'a ales un colegiu de trei persoane, anume: d-nii Arch. *Calinescu*, bar. Eud. *Hormuzachi* și Dr. Ianou *Flondor*, ér d-l Ilarie *Onciul*, ca locțiitor. D-l Dr. G. *Popovici* n'a participat de astă-dată la conferința deputaților.

Duminecă și-a ținut adunarea generală „Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina“. Adunarea a fost impunătoare. În acésta adunare s'a făcut raport despre „Internatul de băeți români“, despre mai multe fundațiuni generóse create de particulari și s'a completat comitetul, aleși fiind în fruntea lui d-nii cav. de *Reias* president și bar. A. *Hormuzachi*, vice-president.

De astă-dată adunarea a hotărît să realizeze o fierbinte dorință a întregii obște românesce din Bucovina: crearea unui *Palat național* și întreprinderea de colecte pentru clădirea lui. Se va constitui spre acest scop o comisiune a Societății, care va lansa apelurile și listele de colecte în cel mai scurt timp. Până acum s'a subscris suma de 1210 fl. în scopul înființării acestui palat.

Taxele la Porțile de fier. „Pesti Napló“ crede a sci, din sorginte competentă, că tarifele pentru Porțile de fier vor intra în vigóre la 1 Septemvrie. Guvernul ungresc ar fi comunicat deja guvernelor interesate măsurile luate în acésta privință.

Din România.

Am amintit, că M. S. Regele Carol a primit Marți la amiađi comisiunea camerei cu adresa de răspuns la mesagiul tronului. Étă răspunsul dat de M. S. Regele biroului și delegațiunei Camerei, care i-a remis adresa:

Domnule Președinte,
Domnilor Deputați,

Sunt foarte simțitor la sentimentele de credință, ce camera se grăbesce a-mi marturisi la întâia sa întrunire. Asigurările ce 'mi dați în numele reprezentațiunei naționale însă sunt cu atât mai scumpe astăđi, cu cât în fața greutăților, ce vom avé de întâmpinat, o strânsă legătură între Corpurile legiuitoare și guvern, este de neapărată trebuință.

Neîncetat gândurile mele sunt îndreptate cătră frumósele noastre holde, est timp așa de incercate, și cătră bunul traiu al țéranului, care este preocuparea mea constantă. Din adéncul inimei împărțimesc grijile agricultorilor noștri mari și mici, rugând pe Atotputernicul să ușureze încercările lor cari, sper, vor fi trecătoare.

Sunt sigur, că camera va da guvernului meu puternicul și patrioticul său sprijin pentru a lua măsurile ușurătoare reclamate de situația și mai ales spre a păstra neatins creditul Statului.

Dorind, ca lucrările d-vóstre să dea

rôde bune, curăspundătoare cu aşteptările ţerei, primesc cu recunoştinţă căldurosele urări ce Ne aduceţi din partea adunării Deputaţilor.

*

Alaltăeri, în 23 Iunie st. v., s'a închis sesiunea extra-ordinară a Corpurilor legiuitoare române printr'un mesagiu regal, care a fost cetit în Senat şi Cameră prin d-l G. Gr. *Cantacuzino*, preşedintele consiliului de miniştri. Mesagiul este următorul:

„Domnilor senatori,

„Domnilor deputaţi,

„Constat cu o adencă mulţumire, că sesiunea estra-ordinară, în care V'am chemat, a fost rodnică.

„Strîns uniţi cu guvernul Meu, aţi dat puternicul domniei-văstre sprijin, ca să se pôtă întâmpina nevoile, pe cari le pricinuesce réua recoltă de estimp. Aţi acordat, fără şovăire, toate creditele, ce vi-s'au cerut şi aţi uşurat şi poziţiunea arendaşilor Statului, fără a jertfi însă interesele lui.

„Urcând taxa asupra alcoolului, aţi urmărit îndoitul scop de-a îmbunătăti starea igienică a populaţiunii prin scăderea consumaţiunii, şi în acelaşi timp de-a spori veniturile Statului, devenite insuficiente faţă de nevoile mereu crescende ale dezvoltării noastre naţionale. Aţi dovedit astfel, că sunteţi hotărâţi să luaţi bărbătesc toate măsurile, pe cari le va cere buna stare a finanelor şi creditul ţerei.

„Prin legea gendarmeriei, pe care aţi votat-o, aţi înlesnit guvernului sarcina de-a menţine ordinea publică, fără de care s'ar primejdui opera de întărire şi de propagare a Regatului.

„Domnilor senatori!

„Domnilor deputaţi!

„Rivna cu care, împreună cu guvernul Meu, aţi lucrat în această scurtă sesiune, este o garanţie puternică pentru munca, ce aveţi să săvârşiţi în cursul acestei nouă legislaţiunii. În numele Meu şi al Ţerei Vă aduc viile Mele mulţumiri.

„Eu declar închisă sesiunea estraordinară a corpurilor legiuitoare.

Carol.”

*

Regele şi Regina, însoţit de principele Ferdinand şi principesa Maria şi de micii principii Carol şi Elisabeta, au plecat Mercuri, la 12 şi 15 din di, cu un tren special, la Sinaia, unde au luat reşedinţa de vară.

Pacea lumii.

Sunt abia şese săptămâni de când s'a întrunit conferenţa de pace în Haga, şi étă că ea este în ajun de-a fi închisă.

Când a fost convocată, mulţi aşteptau succese depline dela ea, cei mai mulţi însă nu sperau să realizeze lucruri mari; sperau însă totuşi, că după desbateri lungi şi obositoare, conferenţa va face măcar atât, ca să uşureze sarcinile, ce apasă poporele în urma militarismului esorbitant de ađi.

Speranţa acésta însă a fost zădărnicită. Îndată după întrunirea delegaţilor în Haga şi după-ce s'a constituit conferenţa, s'au manifestat tendinţe şi păreri divergente faţă cu propunerea Rusiei de a-se restringe înarmările. *Austro-Ungaria* nu pôte primi acest proiect, deore-ce ea n'are încă tunuri cu tir repede, ca Rusia şi celelalte puteri, cari şi-au provădit deja armatele cu astfel de tunuri. *Anglia* şi *America* au fost contra restringerii folosirii materiilor explosive, a torpilorilor şi altor mijloce ruinătoare, cu cari ele pot să susţină faţă de efectivul altor state superioritatea lor tehnică în ce priveşte înarmările. *Germania* nu numai că a fost contra restringerii înarmărilor, dér n'a voit să primescă nici reducerea efectivului militar. Proiectul rusesc a fost respins simplu, şi nimeni n'a sărit în apărarea lui, decât delegatul rusesc *Gilinski*.

Astfel au mers lucrurile la desbateră în comisiuni asupra mai a tuturor cestiunilor, ce s'au pus la ordinea zilei în conferenţă. Lucru firesc, de-altmintealea. Puţin înainte de întrunirea conferenţei, Rusia şi-a comandat 24 corăbii nouă de răsboi

şi aprôpe dîlnic anunţa câte-o telegramă stereotipă din Constantinopol, că a trecut prin Dardanelle spre *Wladivostoc* flota vointară rusescă X séu Y cu atâta şi atâta greutate-transport. În astfel de împrejurări părea întemeiată deja dela început părerea unor savanţi, că conferenţa din Haga nu este decât o augmentare a vocabularului universal politic idealist c'o utopiă mai mult.

O însemnătate va avé totuşi conferenţa acésta: istoria va spune, că pentru prima-óră, în vara anului 1899 politicii serioşi s'au ocupat cu ideia de-a asigura pe veciă *pacea lumii* sub miliónele de baionete, puscii şi tunuri, cari n'astăptă decât momentul potrivit pentru a fi puse în lucrare.

Pacea lumii la conferenţa din Haga a suferit un crud desastru!

Revistă externă.

Ţarul şi Finlanda. Monitorul oficial rusesc publică un rescript al Ţarului către guvernul din Finlanda. „Cu ocaziunea închiderii dietei (finlandeze) la 18 Maiu a. c. — dice rescriptul — reprezentanţii ordinelor mi-au raportat despre aceea dispoziţiă agitată a spiritelor, care a fost pricinuită în marele ducat finlandes din incidentul manifestului dela 3 Februarie, privitor la reorganizarea obligamentelor militare. Din vorbirea mareşalului provincial vęd cu părere de réu, că reprezentanţii ordinelor n'au cunoscut interesul general de stat, care a necesitat aceste măsuri, şi şi-au permis asupra lui o critică intolerabilă. Te însărcinez să aduci la cunoştinţa publică, că criticile acestea nu sunt corecte şi nu corăspund stării de fapt a lucrurilor esistente dela începutul acestui secol; nu corăspund întru cât *Finlanda este o parte constitutivă a imperiului rusesc, de care nu se pôte separa.* Cer de asemenea să aduci la cunoştinţa poporului finlandes, că la urcarea mea pe tron am luat asupra-mi sânta datoriă de-a îngriji de binele tuturor popórelor, cari stau sub stăpânirea rusescă, şi am aflat de bine a susţine în Finlanda edificiul puternic al legislaţiunii interne dat de puternicii mei antecesorii. Avënd în vedere acésta, am aprobat în 2 Februarie acele regulamente fundamentale, cari stabilesc măsurile la darea legilor imperiului, cari legi privesc şi pe Finlanda. Ordinea stabilită în actul acesta legislativ, care e obligator şi pe viitor, dá direcţiă activităţii viitoare a adunării provinciale estraordinare. Ordinea acésta se va avé în vedere şi la proiectul de lege definitiv referitor la armă.”

Rescriptul Ţarului dice mai departe, că aşteptă procedere energică dela guvernator, pentru-ca să se valideze „adeverata însemnătate a legăturilor tot mai strînse dintre imperiu şi marele ducat al Finlandei” şi pentru-ca *lealitatea* poporului finlandes să se manifeste şi în fapte.

Acest rescript va produce de sigur multă amărăciune între Finlandesi, deore-ce prin el se consfinţesc înc'odată ucaturile din Februarie, în cari se cuprinde rusificarea perfectă a ţerii lor.

Muntenegrul şi conferenţa de pace. În şedinţa de alaltăeri a camerei ungare ministrul preşedinte Szell a răspuns la o interpelare a deputatului Ugron privitor la reprezentarea Muntenegrului în conferenţa de pace prin Rusia. D-l Szell declară, că *Austro-Ungaria* n'are nici un motiv de-a reclama în contra acestei reprezentări. Reprezentarea acésta corăspunde pe deplin usurilor internaţionale şi diplomatice. Ministrul afacerilor străine şi guvernul ungar nu vęd în acésta absolut nici un inconvenient, căci acésta dovedesce tocmai, că şi Muntenegrul este în deplin acord cu sentimentele înalte şi nobile ale Ţarului, intenţiunilor şi sfortărilor omenescoi, căruia se datoresce în primul rând întrunirea conferenţei de pace. Camera a luat la cunoştinţă ruspunsul ministrului.

In Belgia domnesce de-ocamdată éráşî linişte. În şedinţa de alaltăeri a camerei ministrul-preşedinte a declarat, că *guvernul vré pace* şi, la propunerea lui, se va

alege o comisiune din tóte partidele, la care se va transpune proiectul de reformă electorală. Acésta concesione şi retragere a guvernului şi-a avut imediat efectul séu, spiritele turburate s'au liniştit îndată din agitate ce erau, ele s'au potolit. Liniştea acésta însă nu trebuie privită cu ochi prea optimişti. Opoziţiă va avé încă de lucru cu guvernul, atunci când se va compune amintita comisiune mixtă parlamentară, cu care privilegiu va éşi pe faţă intenţiă adeverată, de care e condus guvernul. Déca prin propunerea sa guvernul a voit să câştige numai timp pentru a-se fortifica şi n'are alte gânduri mai seriose de pace, atunci conflictele ulterioare vor fi şi mai vehemente şi flacăra pasiunilor va fi şi mai puternică şi ameninţătoare pentru monarchiă.

Turburările în Spania continuă.

În oraşele *Barcelona* şi *Reus* casele singuraticilor catolic conducători au fost asediate în adeveratul înţeles al cuvântului. Asemenea şi mănăstirile iesuiţilor. În mişcarea acésta iau parte anarhiştii, socialiştii şi liberali carlişti, cari cu orî-ce preţ vor se creeze greutăţi guvernului conservator catolic *Silvela*. Mişcarea are caracter republican revoluţionar. Guvernul a declarat, că va suspenda garanţiile constituţionale, déca agitaţiunea şi devastările vor continua.

Despărţământul I (Braşov) al Asociaţiunii lăudat. În numărul séu mai nou, „*Transilvania*”, organul Asociaţiunii, aduce mari elogii către-va dintre despărţământele acesteia, a căror activitate o presentă ca model. Între acestea cea mai mare distincţiune se face *despărţământului I (Braşov)*, despre care dice între altele:

„...Întempleră a adus cu sine, ca el să se fiă numit despărţământul *prim* al Asociaţiunii; conducătorii săi însă i-au câştigat de fapt şi *rangul prim* cu tot dreptul meritat... Vrednicii conducători ai acestui despărţământ lucrează după un *plan* bine stabilit, şi acésta e cea dintâi cerinţă, ca o lucrare să pôtă isbiti. Astfel ar trebui să lucreze conducătorii tuturor despărţământelor” etc.

După ce schiţeză activitatea comitetului pe baza raportului acestuia dela ultima adunare generală, accentuând indeosebi entuziasmul membrilor din comitet, ca şi al întregului public dela Braşov întru înfiinţarea de bibliotecă, termină dicënd:

„Activitatea acestui brav despărţământ este mai pe sus de orî-ce laudă. Ér domni (aci înşiră numele membrilor din comitet) esercéază un apostolat în tot înţelesul cuvântului. Activitatea dăşilor e de dorit să nu o părădă din vedere conducătorii tuturor despărţământelor Asociaţiunii, pentru-că aici este deja făcut un început serios şi bun, care se continuă după un plan bine definit şi cu stăruinţă firmă.”

SCIRILE ZILEI.

— 25 Iunie v.

Esamenul de cântări şi gimnastică la şcolile medii române din loc s'a ţinut éri în ziua de Sâmbiene în prezenţa unui număr public; primul înainte de prânz în sala cea mare a gimnasiului sub conducerea d-lui profesor de musică T. Popoviciu, éri cel de gimnastică după prânz în curtea gimnastice române sub conducerea d-lui prof. P. Roşca. Prestaţiunile şcolărilor în ambele discipline au fost escelente. Esamenul de cântări s'a început cu partea teoretică, după care a urmat esecutarea mai multor piese, şi anume un duet, apoi o rugăciune şi trei doine naţionale, esecutate cu o deosebită precisiune şi esactitate. Esamenul de gimnastică asemenea a constat din două părţi: eserciţii de mână şi eserciţii la aparate, esecutate toate asemenea cu o deosebită desteritate. S'au aranjat şi câte-va jocuri, cari au produs multă ilaritate în public şi în deosebi reuşită a fost partea din urmă, „piramidele” esecutate de cei mai buni gimnastici ai şcolălor.

Chirotonirea arhimandritului I. Goldiş întru episcop se va face Duminecă la 16 Iulie n. în Sibiu. La actul sfinţirii vor pontifica I. P. S. Sa Metropolitul Ioan Meşianu şi P. S. Sa episcopul Nicolau Popoa.

Calculul obligator în coróne. Printre legile privitoare la reforma monetară austro-ungară, care vor fi puse în vigóre conform înţelegerii intervenite între cele două guverne, figuréază şi legea relativă la introducerea calculului obligator în coróne. Acésta lege va intra în vigóre — se dice — cu începere dela 1 Ianuarie 1900. Retragerea florinilor fiduciarî, în bucăţi de 5 şi de 50 fl., se va face de către banca austro-ungară. Aceste hârtii vor fi înlocuite cu piese de argint de 5 coróne, cu florini de argint şi bilete de bancă. Afară de acésta banca va mai emite şi bilete de câte 10 coróne, cari vor fi acoperite cu o cantitate metalică de aur echivalentă, pe care o va lua în deposit în contul celor două guverne. Bonurile Salinelor vor fi detaşate de datoria flotantă, pe care o representă moneda fiduciară, şi nu vor fi înlocuite cu bilete de stat, ci restringerea lor se va face prin mijlocul unei emisiuni de rentă.

Compătîmire kossuthistă. Pe kossuthistii dela „*Egyetértés*” i-au cuprins mila de „*Valahi*”. Fôia, pururea hasardată în apreţări şi aserţiuni referitor la Români, publică un articol banal, în care se încercă a face un tablou asupra situaţiunii triste în care se află bietii „*Valahi*”. Ne face între altele „complimentul”, că poporul nostru ar fi absolut indeferent faţă de instituţiunile noastre culturale „de cari ar vré să se scape cu orî-ce preţ” numai ca să nu aducă jertfe materiale. Vorbesc jupânii kossuthiştii tocmai așa, par'că statul ar susţine atâtea amar de şcole şi instituţiuni culturale din visteria lui, éri nu bravul nostru popor, despre a cărui iubire de jertfă şovinistii dela pressa maghiară au avut prilej destul a-se convinge. Poporul nostru, după strimtele vedere ale celor dela „*Egyetértés*”, ar mai fi şi „*Jeneş*”. Asta a spus-o prea bôcăna. E recunoscut în ţera întrégă, că om muncitor şi sirguincios, ca Românul, nu este nici-odată de pildă Sécuiul, Ciangăul, Ungurul de pe pustă etc. Singur prin hărnicia lui pôte face faţă atător greutăţi şi date ce i se cer şi-i apasă umerii, în schimb însă nu se bucură de nici un favor din partea stăpânirii vitrege maghiare. Insu-şî „*Egyetértés*” constată dór în articolul séu, că poporul nostru e vitreg tractat de organele stăpânirii ungurescoi şi însuşi el cere tractare mai blândă şi mai dréptă. Au voit coconii dela fôia maghiară să ne defaimeze, dér s'au făcut de ris prin chipul acesta de-a „*judeca*” şi „*apreţia*” situaţiă un popor, faţă de care n'au decât cuvinte de hulă şi ocară chiar şi atunci, când el este la culmea îndatoririlor sale ca individ şi ca cetăţén.

Promoţiune. D-l *Alexandru de Vaida-Voevod* se va promova astăđi, în sala festivă a Universităţii din Viena, la gradul de doctor în medicina universală.

Camera comercială şi industrială din Braşov a ţinut în 3 a lunei curente şedinţa plenară, în care s'au pertractat următoarele cestiuni mai importante: Camera decide în primul rând a pune toate datele necesare la dispoziţiunea ministrului de comerţ, care are de gând să compună o statistică cât mai detaiată asupra stării fabricelor în ţeră, precum şi asupra industriei mică. Cererea comunei Porumbacul de jos, de a se permite introducerea a două tîrguri anuale, a fost aprobată din partea camerei. Cererea oraşului Făgăraş, de a se da o subvenţiune şcolii de meseriaşi de acolo, n'a putut fi luată în considerare din cauză, că camera însa-şî se află de astădată în împrejurări materiale destul de restrînse, éri de altă parte afacerea întrégă cade în resortul ministrului de instrucţiune. Cele trei stipendii de studiu de câte 300 fl. pentru meseriaşi au fost acordate lui Ioan Graeser, calfă de zidar în Mediaş,

Eugen Porr, călă de lăcătuș din Orlat și Augustin Emil Bartha, călă de croitor în Brașov. Trecându-se mai departe la ordinea zilei, a fost ales de adjunct secretarial al camerei fostul concipist Ernst Binder. S'a decis, în fine, ca în interesul promovării comerțului cu țările învecinate orientale, să se compună un nou formular de pașaporte, care să înlesnească și să accelereze procedura la estradarea lor.

Nou avocat român în Bistrița. D-l avocat Dr. Simion Pop anunță, că cu 10 Iulie n. își va deschide cancelaria advocațională în Bistrița (Strada Iemnelor Nr. 11).

Mare incendiu în Galați. Alaltăseră la orele 9 a izbucnit un îngrozitor incendiu la curtea caselor proprietatea d-lui D. Gheorghievici din șoseaua Tecuciului, unde se afla un mare deposit de furagiu al regimentului de cavalerie din Galați, (România) Incendiul a pornit dela depositul de fân, unde se crede, că din neglijența soldaților fânul a luat foc și în urmă focul s'a propagat și la depozitele colosale de orz, ovės etc. Cu toate ajutoarele date în grabă, incendiul s'a întins cu o repediție indescriptibilă, cuprindând întregul deposit de furagiu. Flăcările uriașe s'au întins în urmă și la imobilele vecine arzând o mulțime de case. Focul a cuprins o întreagă regiune amenințând, orașul cu un adevărat desastru. Locuitorii înspăimântați de proporțiile uriașe ale incendiului, au golit casele și și-au grămădit pe strade mobilele. Întreaga garnisonă a intervenit fără să pōta localiza incendiul, mărginindu-se la apărarea imobilelor amenințate dând ajutor locuitorilor spre ași salvi avutul.

Teatru de vară german. Ați Vineri în 7 Iulie n. se va da *opereta* „Der Liebestrank“ de Gumbert, dimpreună cu două comedii „Die 73 kr. des Herrn Statzelberger“ și „Eine vollkommene Frau“. — Sâmbătă în 8 Iulie n. va juca pentru prima oră directorul teatrului, d-l Neher, ca „Zahnelker Leopold“ în comedia „Im weissen Rösse“ de Kadalburg și Blumental. — Reprezentația de Mercuri a dramei populare „das grobe Hemd“ a avut un succes strălucit și se poate dice, că nu se putea juca mai bine decât cum s'a jucat. D-nii R. Laube dela teatrul din Sibiu, apoi d-nii Seeling, Koehler și Rollet au dovedit multă dibăcie, cu deosebire cei doi dintâi. Dintre dame s'au distins d-na Paulmann și d-șorele Anny Hahu și Lendway. Teatrul a fost bine cercetat de un public ales.

Advocat la consulatul austro-ung. din Bucuresci a fost numit, precum ni-se împărtășește din partea camerei comerciale din loc, d-l Dr. Aureliu Dunca de Schiau cu indatorirea de a rezolva toate afacerile de drept ale supușilor austro-ungari.

Uneltiri pécătose. Esistă în Panciova o foiață sêrbescă „*Narodnost*“, ai cărei redactori scriu cu condeiu învin în venin în contra Românilor. Foiața această publică într'unul din numerii săi din urmă un articol pécătos despre Români, dicând despre ei, că se viră printre Sêrbi, ca să creeze colonii române și să romanizeze. Nu se sfiesce a sta înainte cu minciuna, că Români de prin Torontal lucrăză cu banii Ligei din Bucuresci și că impart câte 10 fl. printre acei Sêrbi, cari se romanisăză. Foiața sêrbescă atrage atențiunea guvernului unguresc la „uneltirile“ valahe și provocă și pe Sêrbi să se ridice în contra pretinsei mișcări a Românilor. — Evident, că foia sêrbescă subvenționată nu face, decât șerviciul Maghiarilor, când se servesc de denunțări atât de pécătose, pe cari nu le pot sprigini prin nimic. Ea uneltesce tot așa de fără conștiință, ca ori-ce reptilă șovinistă maghiară, și de aceea nici nu ne mirăm, decât gazetele unguresci și reproduc cu multă satisfacțiã ineptiile, ce le debiteză la adresa Românilor.

Tren-harem. Țarul a dăruit emirului din Bokhara un tren de curte, constând dintr'un vagon de durmit și două vagoane salone. Unul din aceste două vagoane a fost prefăcut de emir în harem pentru femeile sale. El va căpeta ferestri cu gra-

tii, perdele lungi, divanuri cu catifea, mese de toaletă, oglinzi etc. La acest tren se va adăuga un vagon de bucătărie. Cu acest tren emirul va face o călătorie spre Mecca.

Aparate de fotografie pentru diletanți. Firma A. MOLL, liferantul curții c. și r. din Viena Tuchsleben Nr. 9 își recomandă amatorilor de fotografie, articolele sale necesare pentru fotografia. La cerere trimite liste ilustrate conținând prețurile. Depozite în Brașov la F. Jekelius, F. Kelemen, Victor Roth farmaciști. Teutsch și Tartler, D. Eremias nepoți

Adunarea despărțământului II. al Asociațiunii.

Zêrnesci, 15 Iunie v. 1899.

— Fine. —

Neplăcut ne-a atins numai acel punct din raport, unde ni-se spune, că nici până acum nu s'au organizat agenturile din comunele *Branului superior*. Într'adevăr, aceste numărōse comune de mult nu mai dau semne de viață pentru Asociațiune. Singurul Brănean, care și a trimis tacsa de membru ordinar, este d-l notar Axente *Moșoiu*, dimpreună cu d-l prim-pretore Urdea și d-l vameș P. Nistor. Deși se vorbesce, că Brănenii au de gând să-și formeze un *despărțământ deosebit*, totuși până la împlinirea acestei prorocii abținerea acesta a lor rămâne o taină, asupra căreia așteptăm revărsarea zorilor din partea preotului *Babeș*, care în Nov. 1896 cu multă ambițiã luase apărarea compatrioților săi în colōnele acestui țiar. Pōte și d-l Dr. N. *Mănoiu* va avé un cuvânt în cestiunea aceasta.

Cu durere trebuie să constatăm, că *Vlădărenii* lui Zorca și grănițerii din *Țintari*, atât de bravi odinioară, de asemenea au lipsit de astă dată cu totul din pomelnicul binefăcătorilor Asociațiunii. E vorba chiar, că din cauza depărțării lor aceste două fruntașe comune să fiă pe viitor incorporate la despărțământul Brașovului. În chipul acesta din vre-o 22,000 de suflete, despărțământul II, care până acum se dice al *Branului*, a mai rămas cu 9—10,000 din cele 5 comune mai sus amintite. În schimb însă la adunarea acesta mai mulți Români de inimă, anume preotul Aron *Gogonea* din Poiana-Mêrului și comerciantul Ioan I. *Comșa* din Zêrnesci au contribuit ca membri ordinar cu câte 5 fl., ér veteranul și vrednicul fruntaș din Tohanul-nou Moise *Moșoiu* s'a înscris membru pe viață, cu 100 fl., pentru care faptă adunarea l'a răsplătit cu insuflețite strigăte de „Să trăiescă“.

După-ce în biserică poporul atât din raportul comitetului, cât și din cuvintele pline de învêștătură ale directorului, ale părintelui Plotogea și ale celorlalți vorbitori, a avut destul prilej să se convingă, că totă osteneța și jertfa pentru a lui prosperare se aduce, a urmat, ca acest popor să dovedescă în faptă, că e vrednic de sprijinul și îngrijirile nōstre. Țesăturile de casă țărănesci, precum strae, pândșturi, ștergare, cămeși, cretințe (fote), pânură și alte vre-o 150 de obiecte expuse în sala școlii, ni-au arătat, că femeile din Tohanul-nou au păstrat neatins portul nostru național și că ele nu au lipsă de marfa și de sdrențele jidovesci pentru îmbrăcarea familiei lor. Pentru-ca nici-odată să nu se abată din calea acesta și pentru nutrirea zelului și a emulațiunii între dênsele, d-l avocat N. *Garoiu*, după-ce esprimă înaintea poporului mulțămîta și admirațiunea pentru atâtea lucruri frumoșe și folositoare, anunță, că dintre acestea s'au premiat următoarele: 1) o cămașe femeiască lucrată de Maria Bucur Mândru cu 3 fl., 2) o fotă (cretință) țesută de Maria I. N. Purcăroiu cu 3 fl., 3) o altă cămașă femeiască de Ana Gridan cu 2 fl., 4) o pânzătură de Ana Iosif Anghel cu 2 fl. Toți au rămas mulțămîți cu împărțirea acestor premii și inima și-se înduioșă, vêdând bucuria, ce o simțeau femeile, că lucrurile lor au fost împărțășite de atâta laudă, de atâta cinste, ba chiar și răsplăt în bani.

Arangiarea expoziției acesteia cu tot dreptul a făcut fală Despărțământului II, și mai ales agenturei din Tohanul nou,

preotului Iliu Plotogea, învêștătorului Ión Băncilă, familiei Moșoiu ș. a. Ea a fost o intrupare naturală a scopului adevărat al Asociațiunii, în ale cărei anale va forma o pagină însemnată, ér de-asupra acestei pagine vom afla scris numele dōmnei *Reveica Vodă* născ. *Zorca*, soția cea vrednică a tot atât de bravului notar cercual din Poiana Mêrului, Ión Vodă, care a pus la dispozițiã comitetului cercual suma de 10 fl., din care s'au împărțit cele patru premii amintite.

Masa comună, presidată de d-nul N. Garoiu, la care s'au întrunit, după încheierea adunării, fruntașii celor cinci comune, n'a fost numai o binemeritată recreațiune după secerișul cel bogat al acestei zile, ci a fost și privilegiu de sfătuire frățescă și liberă asupra modului, cum s'ar puté mai bine înainta poporul din aceste părți în cultură și bunăstare. Și acum, în urma discuțiunilor, s'a constatat, că *Holbavul* este comuna, care de-ocamdată are lipsa cea mai mare de ajutorul moral al Asociațiunii, așa s'a hotărît între altele, ca proxima adunare cercuală a despărțământului să se țină acolo.

Din cele spuse până aici putem rezuma pe scurt rezultatele ajunse în anul acesta de factorii și organele despărțământului al doilea al Asociațiunii în următoarele: 1) A contribuit la luminarea poporului prin înființarea de bibliotecă și prin prelegeri. 2) A încurajat meseriile și industria de casă prin ajutoare date ucenicilor și prin arangiarea unei expoziții industriale. Suntem siguri, că astfel pregătit terenul, acest despărțământ se va ridica și mai mult în bunul nume, ce și-l'a câștigat. Căci norocul a voit, ca conducerea lui să fiă încredințată unui bărbat, a cărui minte luminată și inimă însuflețită pentru cultura neamului românesc este în deobște recunoscută, și care prin tactul său a știut să concentreze sub stégul Asociațiunii toate forțele morale și intelectuale de pe teritoriul actual al Despărțământului. Dumneșeu să-1 țină întru mulți și fericiți ani!

Segnai.

Producțiuni și petreceri.

O producțiune teatrală declamatorică se va aranja din partea *inerimei studioșe din Răhău și jur* Marți în 11 Iulie n. c., în Răhău (Restaurant Benescu). La 6 ore d. a. va fi producțiune gimnastică, ér la 7 $\frac{1}{2}$ ore teatrul.

Intrarea: de persoană 50 cr., de familie de 2 persoane 80 cr., de trei persoane 1 fl. 20 cr. Suprasolviri se primesc o mulțămîta și se vor chita pe cale țiaristică. Damele sunt rugate a se îngriji de vic-tualii.

Program: I. La 6 ore d. a. producțiune gimnastică. II. La 7 $\frac{1}{2}$ producțiune teatrală-declamatorică. 1) „Mama Ungurului“ poeziă de Th. Speranță, declamată de Al. Dobrescu. 2) „Nerodul și negustorul“, dialog de Anton Pan, predat de Avram Sadean și Nicolae Olariu. 3) „La oglindă“, poeziă de G. Coșbuc, declamată de Aurel Dobrescu. 4) „Arvinte și Pepelea“, Vaudeville în 1 act de V. Alexandri, jucat de Avram Sadean și Alesandru Dobrescu. 5) „Păcală și Tândală“, dialog de V. Alecsandri, predat de Aurel Dobrescu și Nicolae Olariu. III. După producțiune urmēză dans.

Intelegeța română din Ciachi-Gărbău și jur invită la petrecerea de cară, ce se va arangia la 30 Iulie n. c. în grădina școlii confesionale gr. cat. din Ciachi-Gărbău.

Patroni: *Silvia Ilyeșu și Victor Ilyeșu*. — Comitetul arangiator: Ioan Hațegan, președinte; Paul Roșca v.-președinte; Vasiliu Pop secretar; Ioan Sandor cassar. — Membrii: I. Domșa Andrei, Jovian Andrei, Dr. Cl. Barbul, I. Deac, Dr. Lad. Gyurkó, Vas. Mureșian, Aurel Mezei, Ios. Orga, Ilie Șerban, Dem. Suci, Dr. Sim. Tamaș, Titu Trifu, Victor Varga.

Intrarea: de persoană 1 fl., de familie 2 fl. Venitul curat e destinat în folosul nou-edificăndei biserici gr. cat. din Ciachi-Gărbău. Inceputul la 6 ore p. m.

Onoratele familii sunt rugate a se îngriji de viftuale, ér de beutură pre lângă prețuri moderate se va îngriji comitetul. La cas de timp nefavorabil este îngrijit de scut sigur. Ofertele și suprasolvirile marinimōse se primesc o mulțămîta și se vor chita pe cale țiaristică. Pentru cei ce călătoresc pe calea ferată, gara ultimă e Surduc, unde trenul sosese la 12 ore a. — Comitetul s'a îngrijit și de un fotografist bun pentru cei ce voesc a se poza în corpore, séu separat. — Posarea se va face dela 2—7 ore p. m.

ULTIME SCIRI.

Viena, 6 Iulie. Scirile răspândite în străinătate, că în Bulgaria ar fi izbucnit revoluțiã și că principele Ferdinand ar fi detronat, nu află nici un creșmēt aici. Agenția bulgară din Viena nu știe nimic despre așa ceva. Nici din Sofia, nici din Belgrad n'au sosit sciri despre disordini mari, ce s'ar fi produs în principat. Totul se atribuie împrejurării, că 14 dintre membrii partidei guvernamentale au declarat, că trec în opozițiã, ér opozițiã a propus arangiarea de meetinguri de protestare în contra concesiunilor de căi ferate Turciei. Meetingurile însă au fost amânate de temere să nu izbucnescă turburări.

Berlin, 6 Iulie. Poliția de aici a fost rugată de generalul *Obrikon*, să aresteze pe corifeii agitațiunii finlandese. Fiă-cărui detectiv i-se ofer pe 10 ruble. „*Berliner Volkszeitung*“ dice, că deputațiã internatiōnală, care a mers la Țarul să reclameze în favorul Finlandesilor, a primit prin ministrul Friedrichs răspunsul, că pașii ei sunt revoluționari.

Madrid, 6 Iulie. Tot mai mult iese la ivelă, că instigatorii turburării din Spania sunt carliști, cari dispun spre scopul acesta de 30 milioane franci. Turburările și devastările continuă.

Houston, 6 Iulie. În apropiere de Texas, a esundat riul Brazos încând un teritoriu de 500 kilometri englesi. Sute de case au fost ruinate și mai mult de 100 de ómeni inecați.

Literatură.

Laocoon, séu despre limitele picturii și ale poesiei, escelentul studiu estetic al lui Lessing, a apărut în traducere românescă de N. Istrate, Bucuresci, tipografia modernă Prețul 1 leu 50 bani.

DIVERSI.

Bețiã fluturilor. De sigur, că nimeni nu i-ar fi trecut vre-o dată prin gând, că fluturilor le place alcoolul și acesta până la a se îmbăta. Cu toate astea lucrul este perfect de adevărat și el a fost constatat de cătră savantul profesor englez J. W. Tutt. În adevăr, profesorul Tutt a prins doi-spre-zece fluturi, șese femei și șese bărbați și i-a închis, într'o seră. Aici el a putut constata, că fluturii bărbați se puneau numai pe florile, a căror distilațiune produce mai mult alcool, și sugeau din suc lor până ajungeau într'o adevărată stare de ebrietate, în care steteau câte trei și patru ore. Mai mult; pentru a vedé cât de avidi de alcool sunt fluturii, savantul profesor Tutt și-a dus esperiențele până la a-i îmbăta cu spiritușe adevărate, turnând dintr'acestea câte va picături pe geamurile dela seră. Și rezultatul a fost, că fluturii s'au aruncat asupra acestor picături de spiritușe cu o voracitate estraordinară. În sfârșit profesorul Tutt a pus un pahar cu vin pe o masă din grădina și niseo fluturi abătuți pe acolo s'au aruncat asupra paharului și au supt din vinul din el, până au rămas pe loc morți de beți. Curios, că fluturii femei nu numai că nu obicnuesc suourile alcoolice, dér nici nu se apropie de florile, cari conțin asemenea sucuri.

Dela Tipografia „A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți:

„**Considerațiuni istorice asupra asociațiunii popoarelor** și aplicațiunea lor la națiunea noastră de Ioan Clinciu profesor în Bucuresci. Această sciare, apărută tocmai acum de sub tipar, este de deosebit interes pentru bărbații iubitori de sciință. Prețul 1 fl. (+ 5 cr. porto.)

„**Teoria dramei**”, cu un tratat introductiv despre frumos și artă, de Dr. Iosif Blaga, profesor în Brașov. E singura scriere românească în această materie și de mare interes pentru toți cei ce se interesează de literatura dramatică și peste tot de teatru. Prețul 1 fl. 80 cr. (+ 10 cr. porto.)

„**Țera noastră**”. Descrierea părților Ardealului dela Murăș spre miază-zi și valea Murășului, de Silvestru Moldovan, — e o scriere unică în felul său, atât de călduros aprepriată de întrăga țiaristică română. Cu deosebire din bibliotecile populare ea n'ar trebui să lipsescă. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr.)

„**Zarandul și Munții apuseni ai Transilvaniei**”, descriere de Silvestru Moldovan. Cu 9 ilustrațiuni și o schiță. E o carte tot atât de prețioasă și rară în felul său, ca și cea dintâi. Recomandăm și această carte pentru bibliotecile populare, cum și pentru toți Românii, cari vor să-și cunoască țera și nămul lor. Prețul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr.)

„**Logodnica contelui Stuart**”, povestire din viața Românilor bihoreni, de d-na L. Rudow-Suciu. Este o carte de 148 pag. 8°, tipar mărunt, dăr frumos și curat. Prețul 50 cruceri (cu porto 55 cr.)

„**Povestea despre prințul Ahmed al Kamel sau Fribeagul îndrăgostit**”, tradusă de Dr. T. Este o istorisire interesantă și bine scrisă. Prețul 30 cr. (Cu posta 33 cr.)

„**Poesii de Vasiliu Ranta Buticescu**”. E o bogată colecțiune de poesii, tipărite pe hârtia fină și formând un volum de lux. Prețul era la început 1 fl. 20 cr., acum numai 60 cr. (cu posta 70 cr.)

„**Toaste** pentru tot felul de persoane și ocaziuni, de Tit. V. Gheaja, spiritual la înștitutul de corecțiune din Gherla. Prețul 20 cr. (cu posta 22 cr.)

„**Felicitări** în poesii și prosă la anul nou, ziua născerei și ziua numelui, cătră diferite rudenii, preoți, învățatori și binefăcători, precum și vorbiri la diferite ocaziuni școlastice, de George Simu. Prețul 20 cr. (cu posta 22 cr.)

„**Juvenilia**” este numele unei bogate colecțiunii de scrieri în prosă și poezie, scrise de Sextil Pușcariu. Conține vre-o 14 piese diferite în prosă și cam pe atâtea poesii. Cartea, frumos tipărită, conține 264 pag. 8° și costă 80 cr. (cu porto 85 cr.)

„**Preotul ca ministru al sacramentului penitenței**”, tractat teoretic, practic, prelucrat de Arghirobarbu, cu permisiunea superiorilor. Pseudonimul Arghirobarbu e cunoscut în literatura noastră ca autorul multor scrieri de valoare, mai ales bisericesti, între cari este a se numera și scrierea de față, care cuprinde un studiu aprofundat și denotă o bogată erudițiune teologică din partea autorului. Prețul unui exemplar (207 pag. format mare 8°) e 1 fl. (plus 10 cr. porto.)

„**Amicul bun**”, colecțiune de lecturi solidătore de caracter în direcțiune religioasă-morală (Doctorul sufletesc și staturile lui pentru cei ce sunt aproape de timpul scăpării din închisore) tradusă de actualul preposit capitular Ioan Papiu, pe timpul când funcționa ca spiritual la institutul corecțional din Gherla. Prețul 10 cr. (plus 2 cr. porto.)

„**Din trecutul Silvaniei**” legende de Victor Russu. Conține 25 legende diferite. Prețul unui exemplar de 170 pag. era la început 1 fl., acum numai 30 cr. (cu posta 35 cr.)

Scrieri economice:

„**Agrologia sau Agricultura generală**” de Dr. G. Maior, profesor la școala centrală de agricultură din Bucuresci. E cea mai bogată și tot-odată cea mai temeinică scriere românească cu privire la cultura pământului (aratul, sēmēnătul, gunoitul etc., etc.). Conține 217 figuri de-ale diferitelor aparate economice (pluguri, grape, tăvăluguri etc.). E o carte foarte mare, de 524 pag. și costă numai 2 fl. 50. (cu posta recomandat 2 fl. 75 cr.)

„**Fitotehnia sau Cultura specială a plantelor**”, scrisă tot de D-l G. Maior.

Această carte se estinde pe 611 pagini, format mare și conține în text 202 figuri. Cuprinsul e foarte bogat, arătând cu de-amăruntul soiul, modul de cultură, bōlele și vindecarea etc. pentru fiă care plantă, precum cereale (tot felul de bucate, ca grâu, sēcără, orz, ovēs, orez, meiu, cucuruz, hrișcă, etc.); apoi mazere, linte, mazărice, rapiță, mac, șofran, hemeiu, in, cânepă, tutun, cartofi, tot felul de sfeclă, hrēn, curechiu și alte multe. Apoi diferitele plante de nutreț, ca lucernă, trifoiu, mohor, cucuruzul verde de nutreț, diferite compozițiuni pentru fēnațe și pășuni artificiale etc. Alt capitol tractează despre cultura fēnațelor, altul irigațiuni, altul despre pășuni etc. Prețul 4 fl. (trimis cu posta recomandat 4 fl. 25 cr.)

„**Stupăritul**”, întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începători și pentru toți iubitorii de acest ram al economiei, de Constantin Dimian, preot în Brețcu. O carte de 154 pag. format mare 8°. Prețul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

„**Cartea stuparilor săteni**” de Romul Simu. Cu mai multe ilustrațiuni în text. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului. Prețul 40 cr. trimis francoat.

„**Inșofirile de credit**” împreunate cu inșofiri de consum, de vëndere, de viieri, de lăptari etc. Indreptare practică pentru înșințarea și conducerea de astfel de inșofiri, de F. W. Raiffeinssen. *Edițiunea a V-a.* Trad. de Dr. A. Brote. Editura Reuniunii rom. de agricultură din comit. Sibiului. Conține 227 pag. și costă 80 cr. (Cu posta 90 cr.)

„**Grădina de legume**”, de Ioan F. Negruțiu, profesor în Blăși. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruțiu e de cel mai mare folos practic și, pe cât scim, în literatura noastră de dincoace e singura scriere mai bună în această materie. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto.)

„**Cele mai de lipsă cunoscute despre Legea veterinară**” — o carte foarte necesară pentru economii de vite. Editura Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului. Conține 134 pag. format mare și costă numai 30 cr. (cu posta 35 cr.)

„**Cartea Plugarilor**” — sēu povestiri economice despre grădinărit, economia câmpului, creșterea vitelor” etc. scrisă de Ioan Georgescu. Tractează despre legumărit, gunoitu, lucrarea pământului, sēmēnături, vierit, pădurit, creșterea calilor, vitelor, găințelor etc. Un exemplar de 90 pag. costă 25 cr. (plus 3 cr. porto). Această carte a eșit numai acum de sub tipar.

„**Vinuri din pōme**”, de Grigorie Halip, prof. la școala agronomică din Cernăuți. Este o carte de 96 pagini, în care se dau explicații și învățături amănunțite asupra modului, cum este a-se face tot felul de vin și must din felurite pōme; cari pōme sunt mai bune pentru facerea vinului și cum este a-se manipula vinul pentru a avē gust bun etc. Prețul 20 cr. (prin poștă 23 cr.)

Pentru comercianți funcționari și toți omenii de afaceri, precum și studenți putem recomanda următoarele cărți:

„**Manul de dreptul cambial**”, lucrat de Ioan Socaciu, profesor la școala română gr. or. din Brașov. Cartea e tipărită pe speșele „Albinei” și e menită a face mari servicii tuturor, cari au afaceri cu cambii polițe. Prețul 2 fl. (cu posta 2 fl. 10 cr.)

„**Un capitol din Contabilitatea dublă**” de I. C. Panțu, prof. la școala comercială superiōră din loc. Tractează principiile contabilității duple ilustrate cu diferite exemple, pe cari studiindu-le cu atențiune, pōte ori și cine să învețe contabilitatea, adecă ținerea socotelor în economia proprie și în afacerile comerciale. Prețul 50 cr. + 5 cr. porto.

„**Curs complet de corespondența comercială**”, de I. C. Panțu. Conține modele de circulare, scrisori de informațiuni, recomanțațiuni și acreditive; scrisori în comerțul cu mărfuri, comisiune și expedițiune; cestiuni cambiale, afaceri cu efecte, monede și cupōne etc. Prețul 1 fl. 60 cr.

„**Procent, Promil, Interese și Teoria conturilor curente**” de I. C. Panțu. Arată calcularea intereselor pe an, pe lună și pe zile într'un mod practic; sunt mai multe exemple explicate amănunțit, așa ca să fie înțelese de ori și cine; de-asemena modul de calculare al intereselor la bănci și teoria conturilor curente. Prețul 40 cr. plus 3 cr. porto.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

(2). **Mătase-Foulard 65 cr.**
până la fl. 3.35 metru — japoneze, chineze etc., în desenurile și culorile cele mai nouă, precum și **Mătase-Henneberg** neagră, albă și colorată dela 45 cr. până la fl. 14 65 metru, — în cele mai moderne țesături, culori și desenuri. Particularilor li-se trimit în casă franco și liberate de vamă. **Mostre** se trimit imediat la cerere.
Fabricile de mătăsuri ale lui **G. Henneberg** (liferant al curții c. și r.) **Zürich**,

Cursul la bursa din Viena.		Cursul pieței Brașov.	
Din 5 Iulie 1899.		Din 7 Iulie 1899.	
Renta ung. de aur 4%	119.10	Bancnota rom. Cump.	9.42 Vënd. 9.45
Renta de corōne ung. 4%	96.35	Argent român. Cump.	9.40 Vënd. 9.44
Impr. căil. fer. ung. în aur 4 1/2%	120.20	Napoleond'orf. Cump.	9.52 Vënd. 9.55
Impr. căil. fer. ung. în argint 4 1/2%	100.25	Galbeni Cump.	5.62 Vënd. 5.69
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	119.70	Ruble Rusesci Cump.	126.75 Vënd. —
Bonuri rural. ungare 4%	94.60	Mărci germane Cump.	58.75 Vënd. —
Bonuri rurale croate-slavone	96.25	Lire turcesci Cump.	10.70 Vënd. —
Impr. ung. cu premii	160.—	Seris. fonc. Albina 5%	101.— Vënd. 102.—
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	138.—		
Renta de argint austr.	100.45		
Renta de hârtie austr.	100.30		
Renta de aur austr.	119.30		
Losuri din 1860.	138.50		
Aoții de-ale Băncei austro-ungară	911.—		
Aoții de-ale Băncei ung. de credit	393.—		
Aoții de-ale Băncei austr. de credit	331.75		
Napoleondori	9.55 1/2		
Mărci imperiale germane	58.95		
London vista	120.02 1/2		
Paris vista	47.82		
Rente de corōne austr. 4%	100.35		
Note italiene	44.65		

ANUNCIURI
(insertiuni și reclame)
sunt a se adresa subscrisiei administratiunii. In cazul publicării unui anunțiu mai mult de odată se face scădemēt, care creșce cu cât publicarea se face mai de multe-ori.
Administ. „Gazetei Trans.”

Bere de Pilsen Urquelle
cea mai fină și sănătōsă bere în lume, în butelii
≈ **circa 0.7 litru à 23 cr. butelia,** ≈
în fie-care și umplutură prospētă în hala de bere a
Restaurației Fleischer,
Brașov, strada Porții Nr. 25.
Vëndētorilor rabat convenabil. 627.2 2

Praturile-Seidlitz ale lui Moll
Veritabile numai, decă flăcare cutiă este provēdută cu marca de apărare a lui A. Moll și cu subșcrierea sa.
Prin efectul de leuire durabilă al Praturilor-Seidlitz de A. Moll în contra greutăților celor mai cerbicioșe la stomach și pântece, în contra cărceilor și acrelei la stomach, constipațiunei cronice, suferinței de ficat, congestiunei de sânge, haemorhoidelor și a celor mai diferite bōle femeesci a luat acest medicament de casă o răspândire, ce creșce mereu de mai multe decenii încōce. — Prețul unei cutii originale sigilate 1 fl. v. a.
Falsificațiunile se vor urmări pe cale judecătōrească.
Franzbranntwein și sare a lui Moll.
Veritabilu numai, decă fiecare sticlă este provēdută cu marca de scutire și cu plumbul lui A. Moll.
Franzbranntwein-ul și sarea este foarte bine cunoscută ca un remediū popular cu deosebire prin tras (frotat) alinā durerile de șoldină și reumatism și a altor urmări de rēcōlă. Prețul unei sticlii originale plumbate 90 cr.
Sapun de copii a lui Moll.
Cel mai fin săpun de copii și dame fabricat după metoda cel mai nou pentru cultivarea rațională a țelei, cu deosebire pentru copii i adulți. Prețul unei bucăți 20 cr. Cincē bucăți 90 cr. Fie-care bucată de săpun pentru copii este provēdută cu marca de apărare A. Moll.
Trimiterea principală prin **Farmacistul A. MOLL,** c. și r. furnisor al curții imperiale Viena, Tuchlauben 9.
Comande din provinciă se efectuează șilnic prin rambursă postală.
La deposite se se ceră anumit preparatele provēdute cu iscălituru și marca de apărare a lui A. MOLL.
Deposite în Brașov: la d-nii farmaciști Ferd. Jekelius, Victor Roth, Franz Kellemen și engros la D. Eremia Nepoții, Teutsch & Tartler.

„Gazeta Transilvaniei” cu numărul à 5 cr. se vinde la librăria Nic. I. Ciurcu și la Eremias Nepoții.